

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2583/2565

นาย ส. โจทก์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 420, ป.พ.พ. มาตรา 438, พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มาตรา 5

ย่อ / หลักกฎหมาย

การขอให้ออกหมายจับบุคคลโดยอ้อมส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้ที่ถูกออกหมายจับ พนักงานสอบสวนจึงมีหน้าที่ต้องรวบรวมพยานหลักฐานให้เพียงพอที่จะเชื่อได้ว่าโจทก์กระทำความผิดจริงซึ่งต้องกระทำด้วยความรอบคอบรัดกุม มิให้เกิดความผิดพลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องเป็นที่แน่ใจว่าโจทก์เป็นบุคคลเดียวกับคนร้ายที่ได้มาจากการรวบรวมพยานหลักฐาน แต่พนักงานสอบสวนไม่ได้ตรวจสอบให้แน่ชัดเสียก่อนว่าโจทก์เป็นบุคคลเดียวกับคนร้ายหรือไม่ ก่อนที่จะขอให้ออกหมายจับ ต่อมาพนักงานอัยการฟ้องโจทก์เป็นคดีอาญา เป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหายต้องเสียค่าจ้างทนายความและค่าเช่าหลักทรัพย์ในการขอล้อยชั่วคราวซึ่งเป็นการกระทำเพื่อปกป้องสิทธิอันชอบธรรมของโจทก์จากการถูกดำเนินคดีโดยมิชอบจึงเป็นค่าเสียหายโดยตรงจากการที่พนักงานสอบสวนทำละเมิด

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องโดยได้รับอนุญาตให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลขอให้บังคับจำเลยชำระเงิน 1,500,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีนับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 170,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 21 มิถุนายน 2562) เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ และให้จำเลยชำระค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์โดยกำหนดค่าทนายความให้ 10,000 บาท เฉพาะค่าขึ้นศาลที่โจทก์ได้รับยกเว้นนั้น ให้จำเลยชำระแก่ศาลแทนในนามโจทก์ตามจำนวนทุนทรัพย์ที่โจทก์ชนะคดี ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก โจทก์อุทธรณ์ โดยได้รับอนุญาตให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลชั้นอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยชำระเงิน 570,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันถัดจากวันฟ้องไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่โต้แย้งกันในชั้นฎีการับฟังเป็นยุติว่า จำเลยเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายและเป็นหน่วยงานของรัฐ ร้อยตำรวจโทหรือพันตำรวจตรีสิทธิธาดา และร้อยตำรวจเอกหรือพันตำรวจตรีธรรหรือพัชรธนพล เป็นเจ้าพนักงานตำรวจในสังกัดของจำเลยเจ้าพนักงานตำรวจทั้งสองปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวนประจำสถานีตำรวจภูธรประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดปทุมธานี โดยร้อยตำรวจโทสิทธิธาดาดำเนินการสอบสวนคดีที่นายภานุวัฒน์ และนายเกียรติกุล ถูกกล่าวหาว่าร่วมกันฆ่าผู้อื่น โดยไตร่ตรองไว้ก่อน ร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน และร่วมกันมีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนที่นายทะเบียนไม่สามารถออกใบอนุญาตให้ได้ไว้ในครอบครองและพาอาวุธปืนติดตัวไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะโดยไม่ได้รับใบอนุญาตนายภานุวัฒน์ให้ถือยกว่านาย ส. ซึ่งเป็นบุคคลที่มีชื่อและนามสกุลคล้ายกับโจทก์เป็นคนร้ายที่ร่วมกระทำความผิดด้วย แต่ร้อยตำรวจ

โทสิทธานต์เห็นว่าผู้เสียหายไม่มายืนยันและพยานหลักฐานยังไม่เพียงพอจึงไม่ดำเนินคดีโจทก์ ต่อมา ร้อยตำรวจโทสิทธานต์ย้ายไปรับราชการที่อื่นและมีร้อยตำรวจเอกณธรดำเนินคดีต่อแล้ว ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากอัยการจังหวัดคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัดปทุมธานี ลงวันที่ 25 สิงหาคม 2557 ให้ดำเนินคดีกับนาย ส. จากนั้น ร้อยตำรวจเอกณธรดำเนินการสอบสวนต่อและ ขออนุมัติจากศาลชั้นต้นออกหมายจับโจทก์ โจทก์ถูกจับกุมวันที่ 1 ธันวาคม 2559 และฟ้องต่อ ศาลชั้นต้นวันที่ 2 สิงหาคม 2561 คดีนี้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า ร้อยตำรวจเอกณธรเป็น พนักงานสอบสวนที่ทำการสอบสวนและดำเนินคดีโจทก์โดยมิชอบ จำเลยต้องรับผิดชอบใช้ ค่าเสียหาย ส่วน ร้อยตำรวจโทสิทธานต์มิได้มีส่วนในการกระทำความผิด โจทก์และจำเลยมิได้ อุทธรณ์ในประเด็นดังกล่าว ข้อเท็จจริงจึงรับฟังเป็นยุติตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น คดีมีปัญหาต้อง วินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า โจทก์มีสิทธิเรียกค่าจ้างทนายความและค่าเช่าหลักทรัพย์ขอ ปลดปล่อยชั่วคราวจากจำเลยหรือไม่ เพียงใด เห็นว่า แม้ข้อเท็จจริงจะได้ความว่าอัยการผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานอัยการภาค 1 รักษาการในตำแหน่งอัยการจังหวัดคดีเยาวชนและครอบครัวจังหวัด ปทุมธานี มีหนังสือแจ้งผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรประตูน้ำจุฬาลงกรณ์ให้พนักงานสอบสวน ดำเนินคดีกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในคดีอาญา คือ นาย ส. และการฟ้องคดีจะเป็นอำนาจและดุลพินิจ ของพนักงานอัยการก็ตาม แต่ ร้อยตำรวจเอกณธรพยานจำเลยก็เบิกความว่า ขออนุญาตหมายจับ โจทก์ต่อศาลจังหวัดธัญบุรี โดยใช้คำพิพากษาของศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดปทุมธานี ประกอบการขออนุญาตหมายจับ เนื่องจากมีการขออนุญาตหมายจับโจทก์มาแล้วครั้งหนึ่ง แต่ศาลจังหวัด ธัญบุรียกคำร้องขอ เนื่องจากเป็นคำขัดทอดของผู้ต้องหาด้วยกัน พนักงานอัยการจึงมีคำสั่งให้นำ คำพิพากษาดังกล่าวมาประกอบเพื่อการขออนุญาตหมายจับครั้งนี้ การขออนุญาตหมายจับโจทก์ครั้งนี้ เนื่องจากมีชื่อโจทก์ตรงกับคำสั่งของพนักงานอัยการโดยไม่ได้ค้นข้อมูลทะเบียนราษฎรว่ามีบุคคล อื่นที่มีชื่อใกล้เคียงกับโจทก์หรือไม่ ประกอบกับไม่ได้นำรูปในข้อมูลทะเบียนราษฎรของโจทก์ให้ ผู้เสียหายนายภานุวัฒน์ และนายเกียรติกุลดู จะเห็นได้ว่า การขอให้ออกหมายจับบุคคลโดยอ้อมส่ง ผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้ที่ถูกออกหมายจับ ดังนั้น ร้อยตำรวจเอกณธร พนักงานสอบสวนจึงมีหน้าที่ต้องรวบรวมพยานหลักฐานให้เพียงพอที่จะเชื่อได้ว่าโจทก์กระทำผิด จริงซึ่งต้องกระทำด้วยความรอบคอบรัดกุม มิให้เกิดความผิดพลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องเป็นที่ แน่ใจว่าโจทก์เป็นบุคคลเดียวกับคนร้ายที่ได้มาจากการรวบรวมพยานหลักฐาน แต่ ร้อยตำรวจเอก ณธรไม่ได้ตรวจสอบให้แน่ชัดเสียก่อนว่าโจทก์เป็นบุคคลเดียวกับคนร้ายหรือไม่อย่างน้อยที่สุดก็ ควรได้จัดให้ผู้เสียหายหรือพยานชี้ภาพถ่ายโจทก์ที่ปรากฏดูว่าใช่คนร้ายหรือไม่ก่อนที่จะขอให้ ออกหมายจับต่อมาวันที่ 2 สิงหาคม 2561 พนักงานอัยการจังหวัดธัญบุรีฟ้องโจทก์เป็นคดีอาญา หมายเลขดำที่ อ.4194/2561 ของศาลชั้นต้น เป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหายต้องเสียค่าจ้าง ทนายความและค่าเช่าหลักทรัพย์ในการขอปล่อยชั่วคราวซึ่งเป็นการกระทำเพื่อปกป้องสิทธิอัน ชอบธรรมของโจทก์จากการถูกดำเนินคดีโดยมิชอบจึงเป็นค่าเสียหายโดยตรงจากการที่ ร้อยตำรวจเอกณธรทำละเมิด ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 กำหนดค่าจ้างทนายความและค่าเช่า หลักทรัพย์ขอปล่อยชั่วคราวส่วนละ 150,000 บาท เพราะคดีนี้มีโทษถึงประหารชีวิตและศาล ตีราคาหลักประกันถึง 1,000,000 บาท นั้น เหมาะสมแล้วศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของจำเลย ฟังไม่ขึ้น อนึ่ง เนื่องจากการประกาศใช้พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พ.ศ. 2564 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 โดย พระราชกำหนดดังกล่าวได้แก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 7 และมาตรา 224

เป็นผลให้ดอกเบี้ยยผิดนัดปรับเปลี่ยนจากอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี เป็นร้อยละ 5 ต่อปี หรือ อัตราดอกเบี้ยใหม่ที่กระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา แต่ไม่กระทบกระเทือนถึงการคิดดอกเบี้ยในระหว่างช่วงเวลาก่อนที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับปัญหา ดังกล่าวเป็นข้อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลฎีกามีอำนาจยกขึ้น วินิจฉัยให้ถูกต้องได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 142 (5) ประกอบมาตรา 246 และมาตรา 252 พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยชำระเงิน 570,000 บาท พร้อมดอกเบี้ย อัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับถัดจากวันฟ้อง (ฟ้องวันที่ 21 มิถุนายน 2562) จนถึงวันที่ 10 เมษายน 2564 และอัตราร้อยละ 5 ต่อปี ตั้งแต่วันที่ 11 เมษายน 2564 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ โจทก์ ถ้ากระทรวงการคลังปรับเปลี่ยนอัตราดอกเบี้ยโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาเมื่อใด ก็ให้ปรับเปลี่ยนไปตามนั้น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินร้อยละ 7.5 ต่อปี ตามคำขอ นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตาม คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

เถียรดนัย ธรรมดุษฎี · ไชยผล สุรวงษ์สิน · สนิท ตระกูลพรายงาม

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/2583/2565>